Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" Факультет інформатики та обчислювальної техніки Кафедра автоматики та управління в технічних системах

Лабораторна робота 1 **Архітектура комп'ютера**

Технологія розробки програм в архітектурі (х86)

Виконав: Студент групи IT-01 Тимошенко Олексій **Тема:** технологія розробки програм в архітектурі (х86)

Мета: набути твердих навичок і знань технологічної основи розробки ПЗ на асемблері, в ході якої використовуються знання архітектури комп'ютера.

Файли доступні за посиланням: https://github.com/OlexiiT/asembler/tree/main/L1

Хід роботи:

Відкриваємо завантажений DOSBox. Створимо віртуальний диск f за директорією, де знаходиться наш файл з розширенням .asm. Далі перейдемо у обрану директорію.

```
DOSBox 0.74-3, Cpu speed: 3000 cycles, Frameskip 0, Program: DOSBOX

Welcome to DOSBox v0.74-3

For a short introduction for new users type: INTRO
For supported shell commands type: HELP

To adjust the emulated CPU speed, use ctrl-F11 and ctrl-F12.
To activate the keymapper ctrl-F1.
For more information read the README file in the DOSBox directory.

HAUE FUN!
The DOSBox Team http://www.dosbox.com

Z:\>SET BLASTER=A220 I7 D1 H5 T6

Z:\>mount f d:\tasm\bin
Drive F is mounted as local directory d:\tasm\bin\
Z:\>f:
F:\>
```

Команда dir виведе усі файли, з даної директорії.

```
DOSBox 0.74-3, Cpu speed: 3000 cycles, Frameskip 0, Program: DOSBOX
TDW
                                    766 21-02-1996
                                     94 13-10-2000 16:36
TDW
            TRU
TDWGUI
                               53,248 21-02-1996
           DLI.
                                                        0:00
TDWHELP
                              157,566 21-02-1996
           TDH
                                                        0:00
                              75,776 21-02-1996
40,313 21-02-1996
INIWUT
            EXE
                                                        0:00
INIWCT
           HLP
                                                        0:00
           EXE
                             134,676 21-02-1996
TDWINST
                                                        0:00
                                    766 21-02-1996
TDWINST
            ICO
                                                        0:00
                               19,868 21-02-1996
TDWINTH
           DLL
                              28,246 28-08-1988 21:00
225,280 21-02-1996 0:00
THELP
            COM
THUNK
            EXE
                               61,440 21-02-1996
17 08-02-1999
           EXE
TLIB
                                                        0:00
TLINK
           CFG
                              120,426 21-02-1996
17 08-02-1999
TLINK
            EXE
                                                        0:00
TL INK32
           CFG
                                                        7:12
                                40,960 21-02-1996
TOUCH
           EXE
                                                        0:00
                               17,996 21-02-1996
WINDPMI
                                                        0:00
           386
                               578 21-02-1996
55,360 21-02-1996
43,520 21-02-1996
12,800 21-02-1996
WINSTUB
WORKOPT
           EXE
                                                        0:00
           DOS
                                                        0:00
WREMOTE
WRSETUP
                                                        0:00
          EXE
          EXE
                                                        0:00
                         7,626,408 Bytes.
262,111,744 Bytes free.
   89 File(s)
     2 Dir(s)
F:\>_
```

Змінюємо наш застосунок

```
TITLE Tymoshenko_L_1
                                ;Директива - тип Асемблера
;Директива - тим моделі пам'яті
;Директива - розмір стеку
MODEL small
STACK 256
                   ;Початок сегменту даних
exCode db 0
message db "Tymoshenko", 10, 13, '$'
message2 db "Oleksii", 10, 13, '$'
  ;Початок сегменту коду
Start:
    mov ax, gdata ; gdata inemtwikarop, mo отворюеться директивою model mov ds, ax ;Завангаження початку сегменту даних в регістр ds mov es, ax ;Завангаження початку сегменту даних в регістр ез ————Операції виводу на консоль—————
                                                 ;Пересилання адреси рядка даних в pericrp dx
;Завантаження числа 09h до pericrpy ah (функція DOS 9h — команда виводу рядка на консоль)
;Виклик функції DOS 9h
      mov dx, offset message
     mov dx, offset message2
mov ah, 09h
int 21h
                      -----Операція зупинки програми й очікування натискання клавіші---
                                                           ; Завантаження числа 1 до регістру ah (функція DOS 1h — команда очікування натискання клавіші) ; Виклик функції DOS 1h
                                   ;Завантаження числа 4__ до регістру ah (функція DOS 4ch - команда виходу з програми)
      mov al,[exCode]
int 21h
end Start
                             ;Отримання коду виходу
;Виклик функції DOS 4ch
```

Асемблюємо застосунок за допомогою команди "tasm hw1.asm" (де hw1.asm - назва файлу з кодом)

```
_ _ X
DOSBox 0.74-3, Cpu speed: 3000 cycles, Frameskip 0, Program: DOSBOX
THUNK
         EXE
                         225,280 21-02-1996
                                              0:00
TLIB
         EXE
                          61,440 21-02-1996
                                              0:00
TLINK
         CFG
                              17 08-02-1999
                                              7:12
TLINK
         EXE
                         120,426 21-02-1996
                                              0:00
TL INK32
         CFG
                              17 08-02-1999
                                              7:12
                          40,960 21-02-1996
TOUCH
         EXE
                                              0:00
WINDPMI
         386
                          17,996 21-02-1996
                                              0:00
WINSTUB
         EXE
                             578 21-02-1996
                                              0:00
WORKOPT
                          55,360 21-02-1996
         DOS
                                              0:00
WREMOTE
                          43,520 21-02-1996
         EXE
                                              0:00
WRSETUP
         EXE
                          12,800 21-02-1996
                                              0:00
   89 File(s)
                       7,626,408 Bytes.
                     262,111,744 Bytes free.
    2 Dir(s)
F:∖>tasm hw1.asm
Turbo Assembler Version 4.1 Copyright (c) 1988, 1996 Borland International
Assembling file:
                    hw1.asm
Error messages:
                    None
Warning messages:
                    None
Passes:
Remaining memory: 467k
F:\>
```

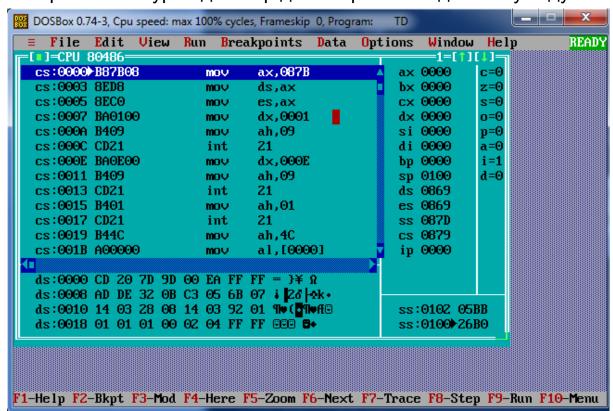
Після асемблювання утворюється файл з розширенням .obj (hw1.obj). Його необхідно перетворити у файл з розширенням .exe за допомогою команди "tlink hw1.obj".

```
DOSBox 0.74-3, Cpu speed: 3000 cycles, Frameskip 0, Program: DOSBOX
                                                                     _ _ X
TLINK
         EXE
                         120,426 21-02-1996
TL INK32
                              17 08-02-1999
                                             7:12
         CFG
                         40,960 21-02-1996
                                             0:00
TOUCH
         EXE
WINDPMI
                         17,996 21-02-1996
         386
WINSTUB
         EXE
                            578 21-02-1996
                                            0:00
WORKOPT
         DOS
                         55,360 21-02-1996
                                            0:00
WREMOTE
         EXE
                         43,520 21-02-1996
                                            0:00
                         12,800 21-02-1996 0:00
WRSETUP EXE
   89 File(s)
                      7,626,408 Bytes.
                    262,111,744 Bytes free.
    2 Dir(s)
F:\>tasm hw1.asm
Turbo Assembler Version 4.1 Copyright (c) 1988, 1996 Borland International
Assembling file:
                   hw1.asm
Error messages:
                   None
Warning messages:
                   None
Passes:
Remaining memory: 467k
F:∖>tlink hw1.obj
Turbo Link Version 7.1.30.1. Copyright (c) 1987, 1996 Borland International
F:\>_
```

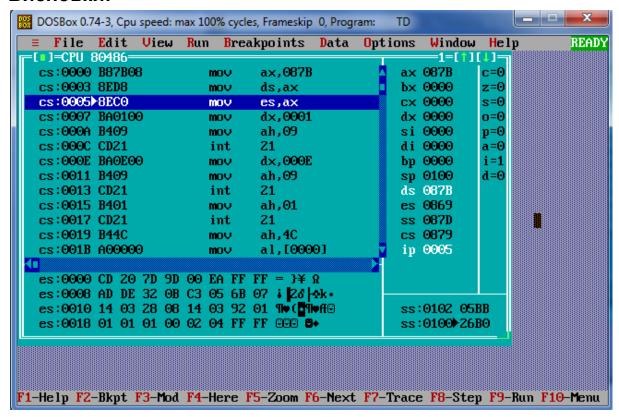
Якщо спробувати відкрити утворений файл (hw1.exe) отримаємо помилку, тому відкриємо його за допомогою DOSBox

```
_ □ X
DOSBox 0.74-3, Cpu speed: 3000 cycles, Frameskip 0, Program:
                                                  HW1
WINDPMI
                         17,996 21-02-1996
        386
                                             0:00
WINSTUB
         EXE
                            578 21-02-1996
                                             0:00
WORKOPT
        DOS
                         55,360 21-02-1996
                                             0:00
WREMOTE
                         43,520 21-02-1996
                                            0:00
        EXE
WRSETUP EXE
                         12,800 21-02-1996
                                           0:00
  88 File(s)
                      7,627,800 Bytes.
    2 Dir(s)
                    262,111,744 Bytes free.
F:∖>tasm hw1.asm
Turbo Assembler Version 4.1 Copyright (c) 1988, 1996 Borland International
Assembling file:
                   hw1.asm
Error messages:
                   None
Warning messages:
                   None
Passes:
                   1
Remaining memory:
                   468k
F:∖>tlink hw1.obj
Turbo Link Version 7.1.30.1. Copyright (c) 1987, 1996 Borland International
F:\>hw1.exe
Tymoshenko
Oleksii
```

Використаємо турбо дебагер для покрокового дебагінгу коду

Висновки:

Білим кольором справа виділено регістри, що змінили своє значення після попереднього кроку

- ах призначений для операці вводу-виводу
- bx може зберігати адресу покажчика на масив
- сх лічильник
- dx призначений для вводу-виводу на зовнішні пристрої
- si індексна адресація
- di операції пересилання символьних рядків
- bp, sp та ss керують стеком
- ds містить початкову адресу сегменту даних
- es тимчасове значення адрес
- cs визначає адресу команду, що виконуватиметься
- *ір* зберігає значення ефективної адреси початку функції обробки переривання